

پای صحبت های **فرزاد طلاکش** دبیر انجمن ملی طیور ایران به بهانه ۱۷ مهر، روز جهانی تخم مرغ

از گرانی تا افزایش سرانه مصرف در دوران کرونا

مهدیه آقامانی

درگیر و دار کرونا و گرانی، در یکی دو هفته اخیر، تخم مرغ هم قیمتش بالا رفت. آن طور که تولید کنندگان تخم مرغ بیان می کنند، افزایش قیمت نهاده ها باعث بالا رفتن قیمت تخم مرغ شده است. در هر صورت با توجه به بالا رفتن روزانه قیمت دلار، افزایش قیمت تخم مرغ باز هم

ادامه خواهد یافت و تا آخر امسال بیش از این مقداری خواهد بود که در حال حاضر در بازار عرضه می شود. این در حالی است که با توجه به بالا رفتن هزینه های زندگی در سال اخیر، سبب غذایی مردم به ویژه دهک های پایین جامعه، تغییر کرده و تخم مرغ به عنوان منبع پروتئین با کیفیت و قیمت ارزان، جایگاه ویژه ای داشت اما موضوع مهم این

است که با ادامه شرایط فعلی و افزایش دوباره قیمت مواد غذایی، سبب مطلوب غذایی برای اقشار کم درآمد و حتی متوسط جامعه چه سرنوشتی خواهد داشت؟ ما نیز در صفحه «دیده بان تغذیه» در آستانه روز جهانی ترویج مصرف تخم مرغ با فرزاد طلاکش، دبیر ستاد کشوری ترویج مصرف تخم مرغ و دبیر انجمن ملی طیور ایران گفت و گو کردیم.

سلامت: آقای طلاکش! ابتدا بگویند تا امروز کرونا چه تاثیری بر سرانه مصرف تا امروز داشته است؟

خوشبختانه سرانه مصرف تخم مرغ، با وجود کرونا و مشکلاتی که ایجاد کرد، بالاتر رفت. به دلیل نقش سلنیوم و ویتامین D در تقویت سیستم ایمنی، تمایل به غذاهایی که ساده و بهداشتی باشند و در عین حال سیستم ایمنی را هم تقویت کنند بین مردم افزایش یافته است. ما هم در ستاد کشوری ترویج تخم مرغ، از اسفند ماه سال گذشته، فرایندهای تشویقی طراحی کردیم که باعث شد، تمایل مردم نسبت به مصرف تخم مرغ بالا رفت. نکته مهم این است که در دوران کرونا، مصرف تخم مرغ بسته بندی هم بالا رفت یعنی هم مردم تمایل پیدا کردند، تخم مرغی که یک ماده غذایی مغذی و دارای ویتامین D و سلنیوم بوده را برای تقویت سیستم ایمنی بیشتر مصرف کنند و هم اینکه مردم دریافته اند که پروتئین تخم مرغ، پروتئین شاخص است. در حقیقت مردم به این باور رسیدند، اگر هزینه بیشتری برای تخم مرغ بسته بندی می دهند، در عوض خیالشان بابت کیفیت و بهداشت محصول راحت تر است.

سلامت: سرانه مصرف تخم مرغ در حال حاضر در کشور چقدر است؟

در سال ۹۷ سرانه مصرف ۱۹۰ عدد تخم مرغ برای هر فرد بود ولی در حال حاضر تا ۲۱۰ عدد در سال هم می رسد. گرچه با ۲۵۰ عددی که میانگین قابل قبول در جهان بر اساس جمعیتمان است، فاصله داریم، افزایش سرانه مصرف یک موفقیت است. طی ۹ سال فعالیت ستاد کشوری ترویج مصرف تخم مرغ، ما موفق شدیم سرانه مصرف را از ۱۶۵ عدد در سال به ۲۱۰ عدد برسانیم که پیش بینی ما تا پایان سال ۹۹ بیشتر از ۲۱۰ عدد خواهد بود.

سلامت: چرا افزایش مصرف را به فعالیت های ستاد کشوری ربط می دهید! در حالی که یک علت عمده آن توان خرید مردم است چون تخم مرغ از منابع دیگر پروتئینی ارزان تر است و باید تر شدن شرایط اقتصادی، تمایل مردم به مصرف تخم مرغ بالاتر رفته است؟!

به دلیل اینکه ۲ سال پیش هم، بالا رفتن مصرف تخم مرغ را به گرانی و شرایط اقتصادی مرتبط می دانستند و این حرف درست نیست. ما ۸ سال سرانه درآمد مردم را حساب کردیم، سرانه هزینه ها را هم در سال های ۹۱ تا ۹۳ محاسبه و نسبت قیمت تخم مرغ به قیمت گوشت و به قیمت مرغ یا کالاهای مشابه را سنجیدیم که معلوم شد، تفاوت چندانی سرانه مصرف با قبل نداشته است. در سال ۹۰ تا ۹۱ مردم حاضر نبودند تخم مرغ را به جای گوشت مصرف کنند. حاضر بودند سویا یا جگر سنگدان

مرغ را در غذا بریزند ولی تخم مرغ نخوردند زیرا این باور بین مردم بود که مصرف زیاد تخم مرغ، برای قلب مضر است، کلسترول را بالا می برد و به کبد آسیب می رساند. این باورهای سنتی بین پزشکان هم بود ولی در حال حاضر بالای ۸۰ درصد متخصصان تغذیه می گویند این ادعا که مصرف تخم مرغ با بالا رفتن کلسترول ارتباط دارد، درست نیست.

سلامت: در هر صورت قبول کنید که افزایش قیمت مواد غذایی به ویژه گوشت و مرغ در افزایش مصرف تخم مرغ بی تاثیر نبوده است!

ما در ستاد کشوری حساب کردیم، قیمت تخم مرغ در مصرف سرانه مردم، از دهک اول تا ۱۰ چقدر تاثیر دارد. در عین حال که بعد سرانه را هم منطقی حساب کردیم، به این صورت که اگر سرانه مصرف در کشور ۲۱۰ عدد است، برای دهک اول، سرانه را ۳۳۰ عدد در نظر گرفتیم زیرا دهک ۱ تا ۴ اقشار کم درآمد جامعه هستند و به دلیل بالا بودن هزینه های خانوار تخم مرغ را نسبت به بقیه پروتئین ها بیشتر مصرف می کنند. اگر سرانه مصرف مرغ ۳۲ کیلوگرم در سال باشد، برای

دهک پایین ۲۰ کیلوگرم در نظر می گیریم و برای دهک های بالا جامعه ۵۰ کیلوگرم در نظر گرفتیم. بعد خانوار بر اساس مرکز آمار ایران ۳/۴ نفر است ولی برای دهک های ۱ تا ۴، ۴ نفر حساب کردیم. همچنین در سال ۹۸، بر اساس اعلام مرکز آمار، میزان هزینه خانوار، ۱/۲ میلیون تومان بوده و سهم تخم مرغ از این سهم چند صدم درصد برآورد شد. بنابراین باید ببینیم سهم قیمت تخم مرغ در بعد خانوار چقدر است؟ اگر مردم تخم مرغ را دو برابر قیمت هم بخرند با سرانه ۳۳۰ عدد معادل ۲ عدد پیتزا خوردن در سال نمی شود. بحث سر این است که وقتی هزینه های خانوار برای مایحتاج روزانه بالا می رود، مردم به ویژه اقشاری که توان مالی بالایی ندارند، مجبور می شوند از خیلی از هزینه هایشان فاکتور بگیرند. این قضیه در مورد مصرف تخم مرغ هم می تواند مصداق داشته باشد!

در این شرایط، دولت باید تدبیری بیندیشد که با کارت پروتئین از اقشار کم درآمد حمایت کند و ما این پیشنهاد را به دولت دادیم و در مجلس هم این طرح در حال بحث و بررسی است. ما برای برآورد هزینه های خانوارها، همه موفقه ها را در نظر گرفتیم. از آن طرف، سرانه مصرف در اقشار کم درآمد را ۱/۵ برابر نرم جامعه و از آن طرف سرانه مصرف مرغ را یک و نیم برابر کمتر حساب کردیم. در اینجا صرفه جویی که صرف خرید مرغ نمی شود، صرف خرید تخم مرغ می شود، پس به خانوار چیزی تحمیل نشده است. البته ما راضی نیستیم که مردم بیشتر وعده های غذایی شان با تخم مرغ باشد و معتقدیم مرغ هم باید مصرف شود.

سلامت: آیا این درست است که از ابتدای هفته آینده قرار است تخم مرغ ارزان تر شود؟

نهاده های تولید تخم مرغ از ۴۲۰۰ می گرد ولی این ارز برداشته می شود و قیمت تا ۶ ماه دیگر بیشتر می شود و تقریباً هر عدد تخم مرغ ۲ هزار تومان یا کیلویی ۲۸ هزار تومان خواهد شد. الان مرغدار ۵۰ درصد دانه ای که به مرغش می دهد را با ارز آزاد تهیه می کند، در حالی که ارز دولتی تخصیص یافته ولی یک عده سوء استفاده کردند. وقتی سوء استفاده می کنند، مرغ داران آزاد به دستش می رسد و باعث شده قیمت تخم مرغ بالا برود. بنابراین، الان بالا رفتن قیمت منطقی

طی ۹ سال فعالیت ستاد کشوری ترویج مصرف تخم مرغ، ما موفق شدیم سرانه مصرف را از ۱۶۵ عدد در سال به ۲۱۰ عدد برسانیم و پیش بینی مان تا پایان سال ۹۹ بیشتر از ۲۱۰ عدد است

دارد. رنگدانه زرد تخم مرغ در سبزیجات رنگ سبز تیره هم هست ولی مزیت تخم مرغ این است که قابلیت جذب بالایی نسبت به سبزیجات دارد. علاوه بر آن مواد غذایی که از یک تخم مرغ می گیریم، معادل غذای ۲ هزار کیلوکالری است ولی با این تفاوت که تنها ۷۶ کیلوکالری به بدن شما تحمیل می شود. حتی سالمندان هم می توانند پروتئین مورد نیاز بدنشان را برای حفظ عضلاتشان از تخم مرغ دریافت کنند بدون آنکه دچار عوارض گوارشی شوند.

سلامت: شما اشاره کردید که با شروع کرونا برنامه های تشویقی برای بالا رفتن مصرف تخم مرغ انجام دادید. لطفاً به این برنامه ها اشاره کنید.

کاری که ما انجام دادیم این بود که جایگاه تخم مرغ را در پیشگیری از کرونا تعیین کردیم و در گروه های بزرگ جامعه مثل طرفدارهای استقلال و پرسپولیس که جمعیت میلیونی هستند، در شبکه های اجتماعی پخش کردیم. در ابتدای کرونا ترس زیادی بین مردم وجود داشت که پوست تخم مرغ آلوده هست یا نه و موارد دیگر این چنینی که ما سریع با کمک وزارت بهداشت این موضوع را روشن کردیم.

سلامت: آیا تفاوت تخم مرغ بسته بندی با تخم مرغ شانه ای در نحوه نگهداری آن یا کیفیت آن هم متفاوت است؟

تخم مرغ بسته بندی هم از نظر کیفیت و هم بهداشت با تخم مرغ شانه ای متفاوت است و امکان رهگیری تخم مرغ بسته ای هم وجود دارد. در تخم مرغ شانه ای معمولاً چند تخم مرغ دور ریخته می شود که اگر هزینه تخم مرغ های دور ریخته شده را حساب کنیم، به اندازه همان بسته بندی تخم مرغ های بسته بندی می شود. البته تا آخر امسال قرار است تمام تخم مرغ ها به صورت بسته بندی عرضه شوند.

سلامت: آیا امکان غنی کردن تخم مرغ ها با ویتامین D وجود دارد؟

مادستور العمل آن را نوشتم ولی هنوز شرکتی آن را تولید نکرده است. غنی سازی با ویتامین A و ویتامین D در سازمان دامپزشکی تصویب شده و هر برندی می تواند آن را تولید کند ولی هنوز تولیدکننده ای از آن استقبال نکرده است. البته غنی سازی با امگا ۳ و غنی سازی با ویتامین E و D۳ هم انواع دیگر غنی سازی تخم مرغ هستند. همین غنی سازی ها سرانه مصرف را بالاتر می برد. نکته بعدی اینکه نحوه غنی سازی در تخم مرغ متفاوت است و باید به غذای مرغ ماده مورد نظر اضافه شود بنابراین باز هم قابلیت جذب بالاتری در بدن خواهد داشت.

سلامت: چرا در حال حاضر در مورد مصرف تخم مرغ در گروه های مختلف سنی، بیشتر از قبل تاکید می شود؟

قبلاً تخم مرغ را فانکشنال فود ذکر می کردند ولی الان تخم مرغ، سوپر فانکشنال فود است؛ یعنی تخم مرغ اوج ریزمغذی های قابل جذب در بدن را داراست و بالای ۹۰ درصد ریزمغذی های موجود در آن، قابل جذب است. به طور مثال، بعد از جگر گاو بالاترین میزان کولین در تخم مرغ وجود دارد و مورد پسند مردم نیست. کولین در تکامل سیستم اعصاب مرکزی نوزاد هم نقش مهمی

پروردگار را حمد و سپاس می گوئیم که با حمایت و یاری نیک مردمانی از سراسر ایرانمان ۴۵ سال است که توانسته ایم میزان ۳ هزار نفر (سالمند، معلول، بیماران ام اس و ضایعه نخاعی و کودکان معلول ذهنی و اوتیسم) باشیم و کهریزک را خانه ای بسازیم برای زندگی، نه زنده ماندن. با توجه به نیاز ضروری بخش کودکان به پوشک اکنون از شما سرور ارجمند خواهانیم با درخواست کمک نقدی مبلغ ۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال هزینه خرید (۳ تن برنج جهت نیاز ۳ ماه و ۱/۵ تن مرغ جهت نیاز ۱ ماه)، در حد مقدرات و صلاحدید ما را در این مسیر انسان دوستانه یاری نمایید. ضمناً به استناد بخشنامه ۱۷۲ کمک به آسایشگاه کهریزک جزو هزینه های قابل قبول است و از درآمد مشمول مالیات کسر می شود. پیشاپیش از بذل توجه شما نیکوکار بزرگوار سپاسگزاری می کنیم و برایتان از درگاه ایزد منان طلب خیر و سلامت داریم.

مسوول هماهنگی: خانم بختیاری تلفن: ۰۲۶۳۲۴۰۰۷۶۰ همراه: ۰۹۱۹۷۲۱۶۵۷۷

شماره کارت توسعه تعاون موسسه: ۵۰۲۹۰۸۷۰۰۰۲۳۳۶۹۵ به نام آسایشگاه خیریه کهریزک

نشانی: کرج، محمدشهر، خیابان گلستانک، ابتدای خیابان صاحب الزمان (عج) کد پستی: ۳۱۸۵۹۴۶۷۸۱

تلفن: ۰۲۶-۳۶۳۰۹۱۷۱-۸۰ فاکس: ۰۲۶-۳۶۳۰۱۸۵۹ نشانی اینترنتی: www.kahrizak.com